

ATIRGUL O'SIMLIGINING DORIVORLIK XUSUSIYATI

Umidaxon Shuxrat qizi Turdimuhammadova

Farg'ona davlat universiteti 1-bosqich talabasi

Anastasiya: *Ushbu maqolada atirgul o'simligining dorivorlik xususiyatlari haqida so'z boradi. Uning tarkibiy qismlari, tibbiyotda qo'llanilishi va inson salomatligi uchun foydalari yoritib berilgan. Shuningdek, atirgulning antibakterial, gormonal balansga ta'siri va kosmetik ahamiyati ham ko'rib chiqilgan.*

Анастасия: *В данной статье рассматриваются лечебные свойства розы. Описаны её составные элементы, применение в медицине и польза для здоровья человека. Также упоминаются её антибактериальные свойства, влияние на гормональный баланс и косметическое значение.*

Anastasia: *This article discusses the medicinal properties of the rose plant. It describes its components, applications in medicine, and benefits for human health. Additionally, it highlights its antibacterial properties, effects on hormonal balance, and cosmetic significance*

.Kalit so'zlar: *Atirgul, dorivorlik, tibbiyot, shifobaxsh, kosmetika, tabiiy vosita*

Ключевые слова: *Роза, лечебные свойства, медицина, целебный, косметика, натуральное средство*

Keywords: *Rose, medicinal properties, medicine, healing, cosmetics, natural remedy*

Atirgul (Rosa) o'zining go'zalligi va yoqimli hididan tashqari, ko'plab shifobaxsh xususiyatlarga ham ega bo'lgan o'simlikdir. U qadim zamonlardan buyon tibbiyotda va kosmetologiyada keng qo'llanib kelinadi. Atirgulning barglari, gulbarglari va yog'i inson organizmiga ijobiy ta'sir ko'rsatib, turli kasalliklarning oldini olish va davolashda ishlatiladi. Atirgulning dorivor tarkibi: Atirgulning tarkibida turli xil foydali moddalar mavjud bo'lib, ular orasida efir yog'lari, flavonoidlar, organik kislotalar, vitamin C va boshqa antioksidantlar bor. Ushbu moddalarning kombinatsiyasi atirgulni tabiiy dori vositasi sifatida qo'llash imkonini beradi. Atirgulning tibbiyotda qo'llanilishi 1. Tinchlantiruvchi ta'sir – Atirgul yog'i stressni kamaytiradi, asab tizimini tinchlantiradi va uyqu sifatini yaxshilaydi. 2. Yallig'lanishga qarshi ta'sir – Gulbarglari va yog'i teridagi yallig'lanishlarni kamaytirish va jarohatlarni tez bitirish xususiyatiga ega. 3. Immunitetni mustahkamlash – Tarkibidagi antioksidantlar organizmning himoya tizimini kuchaytiradi va kasalliklardan himoyalaydi. 4. Hazm tizimiga foydali .Atirgul damlamasi oshqozon kislotaliligini me'yorga keltiradi va oshqozon-ichak tizimining faoliyatini yaxshilaydi. 5. Terini parvarish qilish – Atirgul ekstrakti va yog'i terini namlantiradi, yoshartiradi va ajinlar paydo bo'lishining oldini oladi. 6. Antibakterial va antivirus ta'sir – Atirgul yog'ining tarkibidagi tabiiy moddalar mikroblar va viruslarga qarshi kurashadi. 7. Gormonlar muvozanatini saqlash – Ayrim tadqiqotlar atirgul ekstraktining ayollar gormonal balansini me'yorlashtirishga yordam berishini ko'rsatmoqda. Atirguldin foydalanish usullari : Atirgul

choyi – Quritilgan atirgul gulbarglaridan tayyorlangan choy tinchlantiruvchi va immunitetni mustahkamlovchi xususiyatlarga ega. Atirgul yog‘i – Massaj va aromaterapiya uchun qo‘llanadi, terini yumshatadi va yallig‘lanishlarni kamaytiradi. Damlamalar – Oshqozon-ichak muammolarida foydali bo‘lib, organizmni toksinlardan tozalaydi. Losyon va maskalar – Terini parvarish qilish uchun tabiiy vosita sifatida ishlatiladi. Atirgul vannalari – Tana uchun foydali bo‘lib, terini oziqlantiradi va ruhiy holatni yaxshilaydi. Atirgul siropi – Immunitetni mustahkamlash va nafas yo‘llarini tozalash uchun ishlatiladi.

XULOSA

Atirgul nafaqat nafis gul, balki inson salomatligi uchun foydali tabiiy shifo manbai hamdir. Uning turli xil dorivor xususiyatlari tufayli xalq tabobati va zamonaviy kosmetologiyada keng qo‘llaniladi. Atirgul mahsulotlaridan to‘g‘ri foydalanish orqali sog‘lig‘ingizni yaxshilash va go‘zalligingizni saqlash mumkin. Xalq tabobatida atirgul guli asosan quritilgan holda ishlatiladi. Undan tayyorlangan damlamalar, siroplar va moylari turli dorivor vositalar tarkibiga kiritiladi. Xulosa qilib aytganda, atirgul o‘simligi nafaqat estetik zavq beruvchi, balki keng ko‘lamli dorivorlik xususiyatlariga ega bo‘lgan qimmatli o‘simlik hisoblanadi

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

1. Abdurasulov, I.A. (2016). "O'zbekistonda yetishtiriladigan dorivor o'simliklar va ularning xususiyatlari". Toshkent: Fan va texnologiya.
2. Akramov, S.T. va Rahimov, T.X. (2018). "Dorivor o'simliklarni yetishtirish texnologiyasi". Toshkent: O'qituvchi.
3. Botirov, E.X. (2015). "Atirgulning kimyoviy tarkibi va farmakologik xususiyatlari". O'zbekiston tibbiyot jurnali, 4(2), 78-85.
4. Ergashev, A. va Yuldashev, A. (2017). "O'zbekiston florasidagi dorivor o'simliklar". Toshkent: Yangi asr avlodi.
5. Isaev, M.I. (2019). "Atirgul ekstraktining antimikrob ta'siri". Farmatsevtika jurnali, 3(1), 45-52.
6. Karimov, V.A. va boshqalar. (2014). "Sharq tabobatida qo'llaniladigan dorivor o'simliklar". Samarqand: Zarafshon.
7. Mahmudov, Z.M. (2016). "Atirgul yog'ining kosmetologiya va aromaterapiyadagi o'rni". Farmatsevtika va tibbiyot, 5(3), 112-120.
8. Nazarov, O.M. va Tojiyev, M.S. (2020). "Atirgul turlarining tibbiyotda qo'llanilishi". Toshkent tibbiyot akademiyasi axborotnomasi, 2, 67-74.
9. Rahmonov, K.J. va Usmonov, B.B. (2018). "Zamonaviy farmakognoziya". Toshkent: Innovatsiya.
10. Sobirova, D.R. (2017). "Turli iqlim sharoitlarida yetishtiriladigan atirgul navlarining biokimyoviy tarkibi". Biologiya va tibbiyot muammolari, 3(96), 125-130.